

Sundheds- og ældreminister Magnus Heunicke

26. oktober 2020 • NB

Behov for revurdering af retningslinjer for besøg på plejehjem

Kære Magnus Heunicke

I foråret og sommeren handlede du på vores bekymring for de store menneskelige konsekvenser, som besøgsrestriktioner på plejehjem har haft for beboere og pårørende under den første COVID-nedlukning. Ikke mindst udviste du handlekraft, da du åbnede mere op for besøg på plejehjem med den nye bekendtgørelse for besøgsrestriktioner pr. 2. juli 2020. Bekendtgørelsen gav lempelser, der var helt i tråd med Ældre Sagens ønske om en bedre balance mellem på den ene side risikoen for at blive smittet med COVID - og på den anden side omkostningerne ved at skulle undvære sine kære og tilbringe den sidste del af livet i sorg, fortvivlelse og ensomhed.

Nu har vi – desværre – brug for, at du igen tager affære. I skrivende stund har hele 36 kommuner nemlig indført besøgsrestriktioner eller besøgsforbud på deres plejehjem som følge af nålestikspåbud fra Styrelsen for Patientsikkerhed. Og med den nuværende hastige stigning i smittetal, forudser - og frygter - vi, at antallet af påbud kun kommer til at stige i den kommende tid.

Ældre på plejehjem må dermed igen indordne sig stramme og uværdige forhold, hvis de under påbudte besøgsrestriktioner vil se mere end én af deres pårørende, da det i så fald skal ske udendørs i fx et besøgstelt. Dette er ikke mindst problematisk, fordi vi står overfor et koldt og vådt halvår, som gør disse rammer for besøg urealistiske og uacceptable.

De selvsamme fysiske rammer har Region Hovedstaden så sent som i denne uge varslet ændret, hvad angår teststeder, som nu rykkes indendørs – ”for at sikre borgere og personale robuste omgivelser, når vejret bliver koldere”, og for at ”regionens borgere kan blive testet i læ for vinterens rusk og regn”¹

¹ <https://www.regionh.dk/presse-og-nyt/pressemeddelelser-og-nyheder/Sider/Corona-teststeder-flytter-indendørs-i-Region-Hovedstaden.aspx>

Vi bliver derfor nødt til at spørge dig:

Er det rimeligt, at landets svageste fortsat skal være de stærkeste? At landets ældste og mest svækkede skal tilbydes kun at kunne se deres ægtefæller, børn og børnebørn, hvis deres fysiske og mentale helbred kan klare en tur ud i et koldt telt? Eller alternativt; at de skal tvinges til at vælge mellem at se deres ægtefælle eller ét ud af fx tre voksne børn indendørs det næste måske halve år?

Behov for en mere balanceret strategi

Det mener vi ikke! Det lange tidsperspektiv samt efterårets og vinterens komme skaber behov for en revurdering af retningslinjerne for besøg på plejehjem. Besøg må i vinterhalvåret ikke være henvist til telte, pavilloner og lignende; mange af beboerne har et svækket fysisk helbred og kan ikke tåle kulde, blæst og regn. Mens andre beboere pga. fx en demenslidelse har brug for trygge og velkendte rammer, som primært findes i egen bolig. Ikke mindst har en stor andel af beboerne behov for og ønske om at kunne tilbringe tid sammen med mere end en enkelt af deres kære i den sidste del af livet.

Det er derfor helt afgørende, at der findes en mere balanceret strategi, som muliggør besøg fra flere pårørende indendørs i beboerens egen bolig - også i tilfælde af påbud.

Coronakrisen har nu varet mere end syv måneder, og den ser ikke ud til at slutte foreløbigt. Lige siden nedlukningen har beboere på plejehjem været underlagt de skrappeste restriktioner med store menneskelige omkostninger til følge. Ingen andre befolkningsgrupper er blevet begrænset i at se deres egne familiemedlemmer i så lang tid, som tilfældet har været for plejehjemsbeboere. Det kan ikke fortsætte.

Vi må ikke glemme, at plejehjemsbeboere naturligvis har de samme grundlæggende rettigheder som alle andre til at bestemme over deres privatliv, herunder også retten til at have besøg af sine kære i eget hjem. Fastsættelse af konkrete restriktioner er derfor et alvorligt indgreb i selvbestemmelsesretten, som altid skal besluttes og udøves med forståelse for dette perspektiv.

Sundhedsmæssigt forsvarlige besøg

Vi har naturligvis fuld forståelse for situationens alvor, og vi kan selvfølgelig kun bakke op om, at besøg skal foregå på en sundhedsmæssigt forsvarlig måde, så smitterisikoen nedbringes.

Derfor skal det også fortsat være gældende, at besøgende så vidt overhovedet muligt skal overholde Sundhedsstyrelsens anbefalinger om skærpet hygiejne, at besøgende skal undgå færdsel på fællesarealer, samt at besøgende så vidt muligt skal undgå kontakt med personale og øvrige beboere. Ligeledes skal antallet af besøgende på samme tid hos den enkelte beboer tage højde for boligens størrelse.

Derudover kan det med fordel overvejes at tilbyde regelmæssig test af pårørende og plejepersonale. Siden foråret er der kommet flere muligheder for lyntest, hvilket yderligere kan bidrage til, at besøg bliver sundhedsmæssigt forsvarlige.

Så længe disse forholdsregler tages, kan vi ikke se et rimeligt argument for, at der fortsat skal eksistere et så begrænset besøgsloft for indendørs besøg på plejehjem.

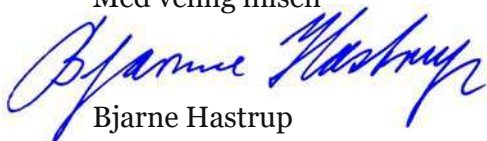
Hertil vil vi gerne minde om, at Sundhedsstyrelsen allerede d. 25. maj 2020 i et sundhedsfagligt input til Sundheds- og Ældreministeriet bl.a. skrev følgende:

- *”Det kan være vanskeligt at argumentere for restriktive besøgsrestriktioner med få faste kontaktpersoner, når der findes anbefalinger for at gennemføre besøg på sundhedsfagligt forsvarligt grundlag, og den enkelte beboer samtidig har ret til at forlade institutionen og vende tilbage.”*
- *”Det er vigtigt, at pårørende og nærtstående har mulighed for at holde kontakt, herunder har mulighed for at besøge hinanden, for at bevare livskvalitet og mental sundhed. Det er således vigtigt at balancere tiltag til at reducere smitterisikoen med hensynet til livskvalitet. Personer i øget risiko, som er i sidste del af deres liv, har ofte et stort behov for at få det bedste ud af den sidste tid med deres pårørende.”*

Fra Ældre Sagens side havde vi set frem til en mulighed for at afgive høringsvar i forbindelse med, at bekendtgørelsen om besøg på plejehjem udløb d. 2. oktober 2020. Da vi alene fik en orientering om en forlængelse af bekendtgørelsen helt frem til foråret 2021, vil vi i stedet med dette brev appellere til, at du, i kraft af din funktion som de ældres minister, vil sikre, at de ældre på plejehjem får deres livskvalitet og deres rettigheder tilbage.

Ældre på plejehjem må ikke stilles ringere end den øvrige befolkning - og slet ikke, når der ikke er belæg herfor.

Med venlig hilsen

Bjarne Hastrup
Adm. direktør

Kopi: Ældreordførere, Sundhedsstyrelsen og Styrelsen for Patientsikkerhed